

Nr 124.

Av herr **Persson** i Landafors **m. fl.**, *angående en engångsskatt på större förmögenheter.*

Under de närmast föregående åren har den kommunistiska riksdagsgruppen upprepat sina motioner om uttagandet av en engångsskatt å förmögenheter överstigande 40 000 kronor. Avkastningen av en sådan engångsbeskattning har enligt den progressiva skala som förordrats vid skattens uttagande beräknats till minst 1 500 miljoner kronor. Vederbörande utredning, 1945 års statskatteutredning, som fick i uppdrag att även taga upp frågan om engångsskatt å förmögenhet, ställde helt enkelt upp engångsskatten som alternativ till en skärpning av den årliga förmögenhetsskatten och införande av kvarlåtenskapsskatt, och majoriteten inom utredningen stannade för det sistnämnda. På detta sätt kom man på ett behändigt sätt också från denna fråga utan att på allvar nödgas fullfölja principbeslutet. Riksdagen hade emellertid år 1940 fattat principbeslut att förmögenheterna borde lämna sitt särskilda bidrag för täckning av krigsperiodens utgifter och att detta borde få formen av ett engångsbidrag.

Den vid fjolårets riksdag beslutade skärpningen av den indirekta beskattningen på en rad varor har i första hand drabbat de fattiga och lägre inkomsttagarna. Dessa åtgärder motiverades med nödvändigheten att »upp-suga överflödigt köpkraft». Vi bestredo i våra motioner redan då, att något överflöd av köpkraft förelåg hos de breda konsumentlagren, och det göra vi även nu. Mot påståendet att denna förmenta »överflödiga köpkraft» hos de breda konsumentlagren skulle vara den huvudsakliga inflationsdrivande faktorn ha vi protesterat och i olika sammanhang i stället påvisat hur den ohämmade kapitalistiska spekulatören varit den verkligt inflationsdrivande orsaken. Högkonjunkturen efter kriget utlöste en hejdlös kapitalistisk investering i gamla och nya företag. Det uppstod brist på byggnadsmaterial, maskiner m. m., och den väldiga efterfrågan av sådana varor tilläts resultera i uppskruvade priser. Här arbetade de inflationsbefrämjande huvudkrafterna, och här fanns den pockande och spekulativa köpkraften. Det var därför också som vi, i samband med Kungl. Maj:ts förslag till skärpning av den indirekta beskattningen vid fjolårets riksdag, genom en rad motioner yrkade avslag på dessa konsumtionsskatter och i stället hänvisade regeringen att genom en engångsskatt å förmögenhet över 40 000 kronor suga upp ca 1,5 miljard kronor av detta inflations-

drivande spekulativa kapital, som frenetiskt jagade efter sakvärden och befordrade prisskruvens gång uppåt.

Vi upprepa i år våra synpunkter på denna fråga. I en annan motion, även i år, komma vi att yrka på ett upphävande av de under fjolåret införda skärpta konsumtionsskatterna, vilka skulle ha provisorisk karaktär och underställas riksdagens prövning efter ett år. Det betyder att ungefär det belopp, med vilket budgeten för närvarande överbalanseras, icke skulle tagas ut genom indirekta skatter. En överbalansering av budgeten ha vi icke något att invända emot, därest dessa pengar tagas ut från de större inkomsterna och förmögenheterna. Ställa vi förslag om att dessa skärpta indirekta skatter skola slopas, komma vi sannolikt att omedelbart få svara på frågan var dessa pengar, 500—600 miljoner kronor, i stället skola tagas. Vi svara i detta sammanhang redan nu: Tag ut dessa pengar för tre år på en gång genom att låta engångsskatten tillföra statskassan ca 1,5 miljard kronor!

Vi ha tidigare föreslagit den skala efter vilken engångsskatten skulle uttagas, och vi upprepa detta förslag:

Förmögenhets- belopp mellan (1 000 kr.)	Engångsskatt å förmögenhet i %
0— 40	—
40— 80	8,00
80— 150	9,75
150— 300	11,50
300—1 000	13,25
1 000—	15,00

Engångsskattens storlek i vissa konkreta fall framgår av följande tabell:

Förmögenhet i kronor	Kronor	%
45 000	400	0,9
50 000	800	1,6
60 000	1 600	2,7
80 000	3 200	4,0
100 000	5 150	5,2
150 000	10 025	6,7
300 000	27 275	9,1
1 000 000	120 025	12,0
2 000 000	270 025	13,5
10 000 000	1 470 025	14,7

En förbättrad taxering av förmögenheterna bör komma till stånd. Vår motion vid fjolårets riksdag med begäran om en förbättrad förmögenhets-

taxering avslogs, men vi anse det vara ett rättfärdighetskrav, då skatter i fortsättningen skola uttagas.

Med stöd av vad som här blivit anfört föreslås,

att riksdagen måtte besluta att uttaga en engångsskatt på större förmögenheter i enlighet med de riktlinjer som vi här ovan angivit samt föranstalta om utarbetandet av nödvändig författningstext.

Stockholm i januari 1949.

O. F. Persson,
Landåfors.

H. Hagberg.

Gunnar Dahlgren.